

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 5 września 2019 r.

ZP-NKWR.431.2.52.2019.MP

Pani
Małgorzata Orman
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej
w Mietkowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 5 – 6 sierpnia 2019 r. na podstawie art. 186 pkt 3 lit. a) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.) dalej zwanej „ustawą”, kontrolerzy z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu Magda Powiłaajtis – inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu kontrolerów oraz Grzegorz Kownacki – inspektor wojewódzki, przeprowadzili kontrolę kompleksową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mietkowie, zwanym w dalszej części niniejszego wystąpienia „Ośrodkiem” lub „OPS”.

Przedmiotem kontroli była ocena organizacji systemu pracy z rodziną w gminie oraz zgodności zatrudnienia z wymaganymi kwalifikacjami pracowników Ośrodka realizujących zadania wynikające z ustawy w okresie od 1 sierpnia 2018 r. do 5 sierpnia 2019 r. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 12 czerwca 2019 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem kontroli na II półrocze 2019 r.

W okresie objętym kontrolą, funkcję Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mietkowie pełniła Pani Małgorzata Orman, odpowiedzialna za realizację zadań w ocenianych obszarach.

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowością, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny. Stwierdzona nieprawidłowość nie spowodowała skutków dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym jak i wykonywania zadań.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli pod numerem 2. Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań,

aktów prawa miejscowego, dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe pracowników, a także pisemnych oświadczeń złożonych przez Kierownika.

W toku przeprowadzonych czynności ustalono:

W świetle art. 10 ust. 1 ustawy, pracę z rodziną organizuje gmina. Uchwałą nr XVIII/129/2016 Rady Gminy Mietków z dnia 31 marca 2016 r., nadano statut Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Mietkowie. Z przedmiotowego dokumentu wynikało, iż Ośrodek został wyznaczony do realizacji ww. zadań.

W świetle art. 176 pkt 1 ustawy, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Uchwałą nr XXXIII/230/2017 Rady Gminy Mietków z dnia 28 listopada 2017 r. przyjęto „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020”. Jako cel główny programu przyjęto „Pomoc dla rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Mietków w stwarzaniu optymalnych warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych”.

(dowód: akta kontroli str. 15-26)

Gmina realizowała cele Programu Wspierania Rodziny poprzez przydzielanie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji, wsparcia udzielanego przez: pracowników socjalnych Ośrodka, przyznawanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej, działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, współdziałanie z instytucjami, w tym z Sądem w Środzie Śląskiej, placówkami oświatowym, Zespołem Interdyscyplinarnym, a także organizacjami pozarządowymi, zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy.

Za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej mieszkańcy gminy mogli skorzystać z:

- poradnictwa specjalistycznego i konsultacji prowadzonych przez pracowników socjalnych w ramach świadczonych przez nich pracy socjalnej oraz Punktu Konsultacyjnego prowadzonego przez psychologa (specjalistę terapii uzależnień) w co drugą środę w godzinach od 9:00-12:00 i 14:00-17:00;
- pomocy prawnej dla rodzin (szczególnie w zakresie prawa rodzinnego), którą radca prawny świadczył w Urzędzie Gminy Mietków codziennie od godz. 13:00 oraz przez zespół prawników z Punktu Porad Prawnych codziennie od 14:00-18:00;
- pomocy w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych poprzez współdziałanie z organizacjami i instytucjami na rzecz wspierania rodzin. W okresie od 1 sierpnia 2018 r.

do 5 sierpnia 2019 r. nie wystąpiła sytuacja uzasadniająca potrzebę udzielenia wsparcia w postaci usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych.

Z uwagi na brak zgłoszeń, w Ośrodku w okresie objętym kontrolą nie funkcjonowały żadne grupy wsparcia oraz nie były prowadzone mediacje.

(dowód: akta kontroli str. 30)

Ustalono, iż w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mietkowie nie było zatrudnionego asystenta rodziny (od 2016 r.). Z wyjaśnień Kierownika wynika, że ogłaszany był dwukrotnie nabór (przed okresem objętym kontrolą) na stanowisko asystenta rodziny, natomiast nie wpłynęła żadna oferta. Natomiast od 1 sierpnia 2018 r. nie podjęto próby obsadzenia ww. stanowiska z powodu ograniczonych środków finansowych w budżecie OPS.

W trakcie czynności kontrolnych wykazano, że w Gminnym Programie Wspierania Rodziny oraz jego sprawozdaniu z roku 2018 znajdują się statystyki dotyczące rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, jak również dodatkowe problemy z zakresu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, alkoholizmu, narkomanii czy potrzeby ochrony macierzyństwa. Ponadto na dzień kontroli z terenu Gminy Mietków 5 dzieci było umieszczonych w pieczy zastępczej (3 dzieci w rodzinnej oraz 2 instytucjonalnej), co wskazuje na potrzebę kompleksowego wsparcia rodzin, szczególnie poprzez wielowymiarową pracę asystenta rodziny.

(dowód: akta kontroli str. 27, 34)

W świetle art. 176 pkt 3 lit. b) oraz pkt 4 lit. c) ustawy, do zadań własnych gminy należy organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających oraz finansowanie kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy, ponoszonych przez rodziny wspierające. Prowadzone postępowanie wykazało, iż w okresie objętym kontrolą na terenie Gminy nie funkcjonowały rodziny wspierające. Z oświadczenia Kierownika OPS wynika, iż nie było zgłoszeń osób wyrażających zainteresowanie w tym przedmiocie. Nie organizowano szkoleń dla rodzin wspierających, a także nie rozpowszechniano informacji w środowisku o możliwości pełnienia takiej funkcji. Jako uchybienie uznaje się fakt, iż nie przeprowadzono rozeznania w zakresie zainteresowania pełnieniem funkcji rodziny wspierającej przez potencjalnych kandydatów, co przekłada się bezpośrednio na możliwość realizacji zadań określonych w wyżej cytowanych przepisach prawa.

(dowód: akta kontroli str. 31)

Kierownik Ośrodka oświadczył, iż na terenie Gminy nie funkcjonowała żadna placówka wsparcia dziennego, o której mowa w art. 176 pkt 3 lit. c) ustawy.

Gmina realizowała zadanie własne w postaci współfinansowania pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W okresie kontroli w pieczy zastępczej przebywało 5 dzieci, w tym 3 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 2 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W związku z powyższym Kierownik Ośrodka przedstawił losowo wybrane noty księgowe ze stycznia, lutego i kwietnia 2019 r. Wynikało z nich, iż zgodnie z art. 191 ust. 9 i 10 ustawy, wydatki ponoszone były odpowiednio w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Kierownik kontrolowanej jednostki przygotował roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, które zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy, do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją. Analiza przedłożonej przez kontrolowaną jednostkę dokumentacji wykazała, iż przedmiotowy dokument został opracowany i przekazany do Urzędu Gminy Mietków w dniu 24 kwietnia 2019 r. Powyższe stanowi uchybienie leżące po stronie Kierownika kontrolowanej jednostki powodujące nieprawidłowość w realizacji przedmiotowego zadania przez wójta.

(dowód: akta kontroli str. 32,35-50)

Kontrola kwalifikacji zawodowych pracowników Ośrodka prowadzących pracę z rodziną potwierdziła, że spełniają oni wymogi określone przepisami prawa.

(dowód: akta kontroli str. 51)

Stosując art. 177 ustawy, w okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował rządowe programy z zakresu wspierania rodziny, w tym „Rodzina 500+” (404 dzieci w 2018 r. oraz 580 do końca lipca 2019 r.), „Posiłek w domu i w szkole” (58 dzieci), „Karta Dużej Rodziny” (88 kart), Stypendia szkolne (64 uczniów), „Dobry Start 300+” (556 dzieci). W okresie objętym kontrolą, gmina nie aplikowała o środki rządowe na pokrycie kosztów zatrudnienia asystenta rodziny w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.

(dowód: akta kontroli str. 32-33)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mietkowie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Niezapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta rodziny.

Wobec stwierdzonej powyżej nieprawidłowości w działalności Placówki, wydaje się zalecenie pokontrolne:

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych należy objąć wsparciem asystenta rodziny.

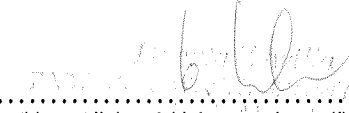
Podstawa prawna: art. 176 pkt 3 lit. a) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 ze zm.).

Termin realizacji: niezwłocznie.

Pouczenie

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.). Proszę w terminie do dnia **31 grudnia 2019 r.** o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji **uwag i wniosków** przedstawionych w powyższym wystąpieniu pokontrolnym.

ZiU, WZS w Wyższej Opatów

.....
(kierownik komórki do spraw kontroli)

.....
Hagda Różytyś
(przewodniczący zespołu inspektorów)

.....

(członek zespołu inspektorów)

